

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบคลองคูเมือง ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ตัวแทนหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่รอบคลองคูเมือง ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 278 คน ประกอบด้วย ชุมชนทุ่งเจริญ ชุมชนพิพิธภัณฑ์ ชุมชนพระอารามหลวง จำนวน 912 ครัวเรือน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่รอบคลองคูเมือง ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 278 คนได้กำหนดจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิธีการศึกษา คือจำนวนครัวเรือนจาก 3 ชุมชน จำนวน 912 ครัวเรือน นำมาคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ (Taro Yamane) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยวิธีจับสลาก ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 278 คน ดังนี้

$$\text{สูตร ทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane)} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น ร้อยละ 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าตามสูตร} \quad n &= \frac{912}{1 + (912 \times 0.0025)} \\ &= 278 \quad \text{คน} \end{aligned}$$

ตารางที่ 1 กำหนดสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างแยกตามชุมชนที่พักอาศัย

ชุมชนที่พักอาศัย	ประชากร (ครัวเรือน)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
ชุมชนพิพิธภัณฑ์	255	61	21.94
ชุมชนพระอารามหลวง	382	120	43.17
ชุมชนทุ่งเจริญ	275	97	34.89
รวม	912	278	100

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาในเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวน 912 ครัวเรือน โดยการสุ่มประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่ตามชุมชน ได้แก่ ชุมชนพิพิธภัณฑ์ ชุมชนพระอารามหลวง และชุมชนทุ่งเจริญ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ 61 ครัวเรือน 120 ครัวเรือน และ 97 ครัวเรือนตามลำดับ จนครบจำนวน 278 ครัวเรือน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบคลองคูเมือง ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถาม ปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชุมชนที่พักอาศัย
 ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลการวัดระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบคลองคูเมือง ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผน มีข้อสอบถาม จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านการดำเนินงาน มีข้อสอบถาม จำนวน 7 ข้อ
3. ด้านการติดตามตรวจสอบ มีข้อสอบถาม จำนวน 6 ข้อ

โดยแบ่งระดับความต้องการมีส่วนร่วมเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96)

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบคลองคูเมือง ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบคลองคูเมือง ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมเค้าโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระและผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบแก้ไขและเสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

2.2.1 นายธีรพล ขวัญรัมย์ ตำแหน่ง รองปลัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดคุณวุฒิ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านโครงสร้างของแบบสอบถาม

2.2.2 นางสาวศิริพร ไชยโกลด ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายอำนวยการสำนักปลัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด คุณวุฒิรัฐศาสตรการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านโครงสร้างของแบบสอบถาม

2.2.3 นางเขาวนิตย์ อธิฐวาส ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนศรีศรีวัชวิทยาลัย อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด คุณวุฒิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ได้ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) ระหว่าง 0.6-1 (ดังแสดงในภาคผนวก ข)

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจของผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการผู้ควบคุมเค้าโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ มาแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

2.4 นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try-out) ใช้กับประชาชนทั่วไปที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของ คอนบราค (Conbrach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) ได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 (ดังแสดงในภาคผนวก ค)

การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อนำไปแนะนำตัวต่อตัวแทนหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่รอบคลองคูเมือง
2. ขอความร่วมมือจากหัวหน้าชุมชนในพื้นที่รอบคลองคูเมืองเป็นผู้ช่วยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากตัวแทนหัวหน้าครอบครัวที่อยู่รอบคลองคูเมืองส่งคืนให้ผู้ศึกษา
3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลครบตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างกำหนด 278 คน เป็นเวลา 20 วัน
4. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำตอบมาลงในข้อมูล แล้วนำไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 278 ชุด ไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ผู้ศึกษาบรรยายคุณลักษณะของระดับความต้องการมีส่วนร่วม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale ของ ลีเคอร์ท) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ให้คะแนนแต่ละข้อจากจำนวนรายข้อ ดังนี้

ระดับความต้องการมีส่วนร่วม	กำหนดให้คะแนน
มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในรูปของร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่นำมาอธิบายถึงระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบคลองคูเมือง ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY